

Oponentský posudok ku habilitačnej práci

Študijný odbor: 7.4.2 Verejné zdravotníctvo

Akademický rok: 2017/2018

Autor habilitačnej práce: RNDr. Roman Mezencev, M.S., PhD., Adjunct Professor

Názov habilitačnej práce: Význam papilomavírusov v etiológii neanogenitálnych zhubných nádorov: Implikácie pre verejné zdravotníctvo.

Oponent: doc. MUDr. Peter Bielik, PhD.

Pracovisko oponenta: GYN BIELIK s.r.o., Banská Bystrica

Výber témy: Autor sa vo svojej habilitačnej práci zaoberá aktuálnou a závažnou problematikou onkologických ochorení a ich vzťahu ku infekcii papilomavírusmi (HPV). Spojenie infekcie a zhubných nádorov je v súčasnosti oblasťou, ktorá je predmetom mnohých vedeckých štúdií, keďže otvára možnosti pre nové preventívne postupy pri určitých malígnych ochoreniach.

Štruktúra a vypracovanie práce: Práca je rozdelená do 2 častí – úvodnej a hlavnej textovej. Jej celkový rozsah je 143 strán, pričom hlavná textová časť je napísaná na 42 stranách. V použitej literatúre je citovaných 94 zdrojov, pričom temer 20% bolo publikovaných v posledných 5 rokoch. Jednou z dominantných častí práce je 40 stranová tabuľková príloha. Na záver práce autor ako prílohy uvádza v plnom texte 2 publikácie v renomovaných časopisoch, na ktorých sa podieľal ako prvý spoluautor.

Habilitačná práca je napísaná prehľadne bez formálnych alebo gramatických chýb.

Ciele a metodika práce: Autor si stanovil v práci 2 ciele. Prvým bolo nájdenie asociácie medzi nádormi spojenými s HPV infekciou a inými zhubnými nádormi, pri ktorých nebolo zatiaľ takéto spojenie preukázané. Druhým cieľom bližšie objasniť potencionálnu etiologickú úlohu HPV infekcie pri skvamózných karcinómoch in situ (CIS) kože. Metodicky je práca retrospektívna kohortová štúdia, ktorá vychádza z onkologických registrov pacientov diagnostikovaných v období rokov 1973-2013.

Výsledky práce: V závere habilitačnej práce autor potvrdil asociáciu medzi HPV infekciou a orálnym, laryngo-faryngeálnym, vulvárnym, vaginálnym a cervikálnym karcinómom a nepotvrdil epidemiologické spojenie medzi HPV a karcinómami rekta, rektosigmy, prostaty a mliečnej žľazy. Ďalej potvrdil fajčenie ako rizikový faktor pre HPV asociované karcinómy. Veľmi zaujímavé sú výsledky ohľadom ionizačného žiarenia ako etiologického faktory pri niektorých karcinómoch a možnej interakcii žiarenia a HPV infekcie pri určitých malígnych ochoreniach. Pri skvamózných CIS kože autor na základe svojich výsledkov predpokladá kokarcinogénny efekt HPV infekcie a slnečného žiarenia.

Záver: Autorovi sa v práci splniť vytýčené ciele a vysvetliť ich stručne a prehľadne v závere práce. Habilitačná práca je vzhľadom na obrovský časový interval vyšetrovanej kohorty a presnosť spracovania veľmi dobrým predpokladom pre ďalšie výskumy v tejto oblasti. Autor správne uvádza v závere, že okrem HPV infekcie existuje mnoho možných etiologických faktorov a kofaktorov pre skúmané ochorenia. Pre niektoré z ich sú v závere práce uvedené aj opatrenia pre verejno-

zdravotnícku prax. Uvedená habilitačná práca svedčí o veľkom prehľade autora v téme, hodnotím ju pozitívne a odporúčam prijať na obhajobu.

Otázky:

1) Zhubné nádory anus/análneho kanála/anorekta (ZNAAA) a karcinóm krčka maternice sú v súčasnosti považované za nádory, pri ktorých je perzistujúca HPV infekcia rozhodujúcim etiologickým faktorom. Úmrtnosť na cervikálny karcinóm je bez ohľadu na štádium ochorenia okolo 70%. Ako si vysvetľujete nízke počty prípadov úmrtia pri asociácii medzi týmito dvoma ochoreniami za tak dlhé obdobie?

2) V habilitačnej práci je uvedené významne zvýšené riziko ochorenia na zhubné nádory tela maternice u žien s ZNAAA, ktoré absolvovali rádioterapiu a tiež, že typy HPV-16 a HPV-18 sa vyskytujú v signifikantnom percente pri nádoroch tela maternice. Myslíte si, že očkovanie proti HPV infekcii by malo byť v budúcnosti súčasťou protokolov u žien s ZNAAA s rádioterapiou?

V Banskej Bystrici, 24.8.2017

doc. MUDr. Peter Bielik, PhD.